

Beleidsplan

2019-2020

Inhoud

Ontstaansgeschiedenis.....	3
Missie en onderbouwing.....	3
Middelbare scholieren	3
Openbare cursussen	4
Kosteneffectiviteit.....	5
Studenten	5
Inhoud cursussen	6
Specifieke missie Taskforce QRS Nederland	7
Organisatiestructuur	7
Vaste activiteiten.....	8
Externe partijen	8
Financieel beleid	9
Taskforce QRS Nederland.....	9
Baten Taskforce QRS algemeen.....	9
Lasten Taskforce QRS algemeen	9
Verhoudingen conform CBF.....	10
Integriteitsbeleid.....	11
Risico's.....	11
Jaarverslag 2018-2019.....	12
Interne en juridische zaken.....	12
Fondsenwerving.....	13
Contact met overige externe partijen.....	13
Plannen 2019-2020	14
Interne en juridische zaken	14
Externe partijen en fondsenwerving.....	14
Keurmerk: de "hartveilige school"	14
Wetenschap.....	14
Toekomstvisie	15
Bronnen	16
Bijlage 1: functionarissen en nevenfuncties	18
Bijlage 2: verhoudingen baten en lasten.....	19
Bijlage 3: aantallen scholieren en cursisten.....	21

Ontstaansgeschiedenis

Reanimatieonderwijs op middelbare scholen is sinds de jaren '80 een gekoesterde wens geweest van Petra Schuffelen, oud-verpleegkundige en jurist. Hiertoe is zij geïnspireerd geraakt door buitenlandse voorbeelden. In 2004 gaf ze samen met andere verpleegkundigen reanimatieles op middelbare scholen in Limburg. Datzelfde jaar kwam ze in contact met Ton Gorgels, hoogleraar cardiologie. Samen zijn ze toen gestart met het project om studenten geneeskunde reanimatieonderwijs te laten geven. In 2006 is dit project verdergegaan onder de naam Taskforce QRS. In de loop der jaren is de organisatie gestaag gegroeid. Medio 2014 zijn in Nijmegen en Utrecht vergelijkbare initiatieven gestart naar aanleiding van een oproep van de Hartstichting. Later dat jaar is besloten om onder één naam verder te gaan. De verschillende organisaties zijn toen ook geformaliseerd in stichtingen. Toen is ook Taskforce QRS Nederland opgericht. De jaren daarna sloten Leiden, Groningen en Amsterdam zich aan.

Missie en onderbouwing

Middelbare scholieren

Onze missie is het vergroten van de overlevingskans van slachtoffers van een circulatiestilstand buiten het ziekenhuis. Dit willen wij bereiken door zo veel mogelijk middelbare scholieren te leren reanimeren. Dit is dus ons **hoofddoel**. Wij zijn ervan overtuigd, dat eerste hulp en reanimatie in het bijzonder thuishoren in het curriculum van het voortgezet onderwijs. Daarvoor zijn drie belangrijke redenen. Wanneer alle middelbare scholieren leren reanimeren, beheerst uiteindelijk de hele bevolking deze levensreddende handeling.¹ Daarnaast is de retentie van jong geleerde vaardigheid natuurlijk het best; jong geleerd is oud gedaan. Ten slotte leren scholieren het reanimeren in de regel zeer gemakkelijk aan.²

Er zijn nog **bijkomende meerwaarden** van het richten op middelbare scholieren. Ten eerste staan scholieren veel in contact met personen in de risicogroep voor hart- en vaatziekten (v.w.b. leeftijd), namelijk hun ouders. Ook is het aanleren van een praktische vaardigheid een welkome aanvulling op de theoretische lessen op school. Daarnaast worden leerlingen ambassadeurs voor reanimatie. Mogelijk sporen ze hun ouders en andere familieleden aan een reanimatiecursus te volgen.³ Ten slotte zorgen de lessen voor reflectie op de verantwoordelijkheid voor de medemens, op de gezondheidszorg, op gezondheid in het algemeen en op het levenseinde. Reanimatieonderwijs met de bijbehorende achtergrond, past dan ook goed bij de nieuwe aandacht voor burgerschap in het onderwijs.

Kinderen kunnen daadwerkelijk reanimeren. Hiervan zijn al vele voorbeelden bij ons bekend. Ook blijkt het uit wetenschappelijk onderzoek. Vanaf tenminste 9 jaar is het belang van reanimatie en de theoretische inhoud aan te leren. De minimumleeftijd voor de praktijk is ongeveer 12 jaar. Je kunt dus vanaf de eerste klas van de middelbare school beginnen met praktijklessen. Naarmate het kind ouder wordt, wordt de kwaliteit van reanimatie steeds beter. Iets later op de middelbare school beginnen ligt dus ook voor de hand. Verschillende lesmethoden blijken effectief te zijn om kinderen te leren reanimeren. De kwaliteit vergroot als de lessen enkele jaren achter elkaar worden herhaald.^{4,5}

In veel **andere landen** is reanimatieonderwijs op middelbare scholen al gebruikelijk. In België, Denemarken, Frankrijk, Italië en Portugal is het zelfs wettelijk vastgelegd.⁶ Ook is onlangs bekend geworden dat in Engeland vanaf 2020 reanimatie wordt toegevoegd aan het curriculum. Ook Noorwegen heeft al tientallen jaren ervaring met EHBO-lessen op school. Meer dan de helft van de scholieren krijgt daar reanimatieles. Van de Scandinavische ervaringen kunnen we veel leren hoe de lessen succesvol grootschalig in te voeren zijn.^{7,8}

Natuurlijk kan een reanimatie een **heftige ervaring** zijn, helemaal voor kinderen. Het is dan ook nadrukkelijk niet ons doel om scholieren op te leiden tot burgerhulpverlener en ze naar reanimaties toe te sturen. Enthousiastelingen kunnen zich natuurlijk altijd vrijwillig inschrijven als burgerhulpverlener vanaf hun 18e, na een aanvullende opleiding. Het is echter wel onze bedoeling om ze een vaardigheid aan te leren, waar ze vanaf dat moment een toevallige voorbijganger of zelfs een dierbare mee kunnen redden. Deze situaties zijn immers niet te vermijden. Een goede voorbereiding is dan de enige bescherming ook voor de verwerking achteraf. Overigens is gebleken dat een reanimatie weliswaar indrukwekkend is, maar zelden tot nooit traumatisch op de lange termijn.⁹

Wij horen tijdens onze cursussen vaak van leerlingen dat zij een reanimatie hebben meegemaakt. Ook bereiken ons **regelmatig verhalen** van leerlingen, die iemand hebben gereanimeerd na onze cursus. Wij hebben afspraken met scholen gemaakt om een **goede nazorg** na een reanimatie te garanderen. Op deze manier zijn scholieren op “onze” scholen zelfs beter beschermd, dan op scholen waar deze afspraken niet bestaan.

Openbare cursussen

Naast de reanimatielessen op middelbare scholen, geven we ook cursussen aan overige geïnteresseerden, die zichzelf aanmelden. Zo leveren we ook een bijdrage aan de geoefendheid van de algemene bevolking en zo kunnen ook oud-scholieren hun vaardigheden onderhouden. Bovendien zijn deze cursussen een belangrijke bron van inkomsten, waarmee we de lessen op scholen bekostigen.

Kosteneffectiviteit

De effectiviteit van reanimeren is al sinds lange tijd aangetoond. Hoe sneller de reanimatie wordt gestart, hoe meer slachtoffers overleven.¹⁰ De kwaliteit van leven na een reanimatie is over het algemeen goed te noemen.¹¹⁻¹³ Dit geldt ook voor ouderen, die een reanimatie hebben overleefd.^{14,15} Met betrekking tot de kosteneffectiviteit is in ieder geval bekend dat reanimatie door omstanders de zorgkosten in het ziekenhuis verlagen, met name vanwege een korter verblijf op de intensive care (IC).^{16,17} Veel mensen gaan na een reanimatie weer aan het werk, dus waarschijnlijk is er ook sprake van een maatschappelijke kostenbesparing. De kosteneffectiviteit van grootschalig reanimatieonderwijs is minder eenduidig. Verschillende (buitenlandse) studies laten kosten zien van \$ 46.700 tot \$ 785.040 per QALY. Het verlagen van de opleidingskosten tot onder de \$10 per cursist werd als een mogelijkheid genoemd om het onderwijs kosteneffectief te maken.¹⁸⁻²⁰

In de meeste steden bedragen de kosten per scholier per les beduidend minder dan dit bedrag per cursist. Hiermee hebben we door onze manier van werken een prijsniveau behaald dat waarschijnlijk kosteneffectief is naar de gebruikelijke maatstaven voor preventieve projecten in Nederland. Dit vermoeden is gebaseerd op de combinatie van het aantal succesverhalen dat ons bereikt en de aantallen, die we jaarlijks lesgeven. Het is dus goed te verdedigen dat gemeenschapsgeld voor ons doel wordt gebruikt. Subsidies van overheden zijn dan ook een belangrijke bron van inkomsten voor Taskforce QRS.

Studenten

De laatste belangrijke doelgroep voor Taskforce QRS zijn studenten. Het opdoen van ervaring als instructeur vergroot in belangrijke mate hun didactische vaardigheden. Daarnaast is het met name voor de medische studenten voordelig om hun kennis en vaardigheden met betrekking tot reanimatie aanzienlijk te vergroten. Als toekomstig zorgprofessional is die kennis later van grote meerwaarde. Het inzetten van studenten op middelbare scholen wordt daarnaast ook vaak als positief ervaren, omdat studenten dicht bij scholieren staan.

Inhoud cursussen

De cursussen die wij organiseren voor geïnteresseerde particulieren en aan studenten geneeskunde zijn opgezet volgens de richtlijnen van de Nederlandse Reanimatieraad (NRR). Deze cursussen duren vier uur. De inhoud is opgedeeld in clusters en ieder cluster wordt in vier stappen behandeld (demonstratie, uitleg, demonstratie op aanwijzing van de cursisten, oefenen). Deze cursus wordt gegeven door gecertificeerde instructeurs. Een groot gedeelte van het totale aantal instructeurs bij Taskforce QRS is dan ook gecertificeerd door de NRR.

De lessen op scholen duren over het algemeen korter, namelijk meestal twee lesuren. Ten eerste komt dit meer overeen met de roostercapaciteit van de scholen en ten tweede komt dit meer overeen met de concentratiespanne van de scholieren. Idealiter wordt dit enkele malen herhaald op jaarlijkse basis of vaker. De inhoud is opgedeeld in dezelfde clusters of in meer kleine clusters dan in het lesplan van de NRR. Het vierstappenplan van de NRR wordt expliciet gevolgd. Ook wordt er zo veel mogelijk gewerkt volgens de overige didactische richtlijnen van de NRR en de European Resuscitation Council (ERC).¹

Voor de exacte inhoud van de lesplannen verwijzen we naar de lokale besturen. Er is gezien de lokale verschillen in beschikbaar materiaal, beschikbare instructeurs en beschikbaar vervoer ook verschil tussen de lokale lesplannen. Om de kwaliteit van de lessen hoog te houden is er voortdurend onderling overleg om van elkaars methoden te leren. Natuurlijk evalueren wij onze methode ook bij de cursisten en de bij de les aanwezige docenten. Ten slotte is er intensief contact met de Hartstichting en de NRR over de inhoud van onze verschillende lesprogramma's.

Natuurlijk is reanimeren niet de enige vaardigheid, die een leven kan redden of ernstig nadeel kan voorkomen. Wel vormt het basale reanimatieprotocol de hoeksteen van de spoedeisende hulp en de daarbij gebruikelijke ABCD-methode. Ook willen we de informatie tijdens een cursus zoveel mogelijk beperken, zodat zoveel mogelijk kan worden geoefend. Op scholen streven we ernaar om informatie over luchtwegbelemmeringen en ernstige bloedingen ten minste tijdens de eerste herhalingsles te behandelen. In het toekomstige lesplan van de NRR worden beide onderwerpen ook behandeld, maar deze cursus is dan ook iets langer. Andere onderwerpen op het gebied van eerste hulp worden eventueel op aanvullende momenten behandeld, afhankelijk van de doelgroep en naar keuze van het lokale bestuur.

Specifieke missie Taskforce QRS Nederland

De stedelijke besturen streven onze doelen op operationeel niveau na met behulp van hun instructeurs. Taskforce QRS Nederland is in het leven geroepen om de overkoepelende strategische belangen te behartigen. Dit landelijke overlegorgaan is er nadrukkelijk vóór de stedelijke “dochterstichtingen”. Ons organogram zou dan ook kunnen worden getekend als een omgekeerde piramide, in tegenstelling tot wat gebruikelijk is. Onze doelen zijn statutair vastgelegd. Taskforce QRS Nederland houdt zich concreet bezig met:

- het doen van landelijke subsidieaanvragen;
- het bundelen van kennis;
- het faciliteren van een gezamenlijke huisstijl en promotiemateriaal;
- het faciliteren van de gezamenlijke website;
- het faciliteren van gezamenlijke bijeenkomsten van alle bestuursleden;
- het faciliteren van een gezamenlijk planningssysteem;
- het bevorderen van de onderlinge communicatie en samenwerking;
- het verzorgen van de communicatie met landelijke partijen;
- het nastreven van gezamenlijke politieke doelen;
- het doen van wetenschappelijk onderzoek;
- het adviseren en ondersteunen van de “dochterstichtingen” in de breedste zin van het woord.

Organisatiestructuur

Iedere stedelijke organisatie is een aparte stichting, met een apart bestuur. Deze stichtingen zijn statutair met elkaar verbonden. Omdat Taskforce QRS Nederland “slechts” ondersteunend is, kunnen de steden met een grote mate van zelfstandigheid besluiten nemen. Zo kan er gemakkelijk ingespeeld worden op lokale verschillen, bijvoorbeeld verschillen tussen de universiteiten, behoeftes van scholen of beschikbaarheid van materiaal. Wel handelen we allen volgens dezelfde visie en hebben we dezelfde missie. Maandelijks vergaderen we en hierbij is ook van iedere lokale stichting een vertegenwoordiger aanwezig. Op deze manier worden alle besluiten van landelijk belang gezamenlijk goedgekeurd. Voor de details van de lokale stichtingsbesturen en hun financiële cijfers, verwijzen we naar hun specifieke documenten. Zie de bijlage bij dit document voor de details van de functionarissen van Taskforce QRS Nederland.

Vrijwel alle bestuursleden zijn ook instructeur of instructeur geweest op vrijwillige basis. Hiervoor ontvangen zij veelal een vrijwilligersvergoeding. Bestuurders ontvangen geen vergoeding. Wel ontvangen sommige lokale bestuursleden een bestuursbeurs of niet-bovenmatige vacatiegelden, conform de ANBI-voorwaarden. Bij Taskforce QRS Nederland is dat overigens niet het geval.

Vaste activiteiten

Maandelijks vergadert het bestuur van Taskforce QRS Nederland samen met alle (wisselende) vertegenwoordigers uit de steden. Tijdens deze vergadering worden belangrijke landelijke mededelingen gedaan en definitieve besluiten genomen. Het dagelijks bestuur van Taskforce QRS Nederland overlegt daarnaast maandelijks zelfstandig. Tijdens dit overleg worden voorlopige besluiten voorbesproken.

Onder de naam van “Project Q” bespreken we maandelijks een specifiek aspect van onze organisatie tot in detail. Zo proberen we zo veel mogelijk kennis en geleerde lessen uit te wisselen tussen de lokale besturen. Deze kennis bundelen we in een overzicht en een samenvatting als naslagwerk.

Ongeveer eens per half jaar organiseren we het Interfacultair QRS Overleg (IQO). Deze bijeenkomst voor alle besturen dient ter motivatie en inspiratie van de bestuursleden. Ook kunnen we hier van elkaar leren en ontstaan hier nieuwe ideeën en onderlinge samenwerkingsverbanden. Ten slotte nodigen we meestal een interessante spreker uit ter vergroting van de kennis. Aangezien dit overleg belangrijke statutaire functies van Taskforce QRS Nederland vervult, initiëren we de organisatie hiervan. De daadwerkelijke organisatie kan flexibel binnen de organisatie liggen.

Externe partijen

Er is met een aanzienlijk aantal externe partijen contact. De belangrijkste partijen voor Taskforce QRS Nederland zijn de Hartstichting, de Nederlandse Reanimatieraad (NRR), enkele gezamenlijke leveranciers, enkele organisaties die vergelijkbaar zijn met Taskforce QRS, enkele commerciële opleidingsorganisaties, landelijke sponsors, landelijke pers, landelijke politici en landelijk openbaar bestuur. De communicatie met deze partijen vindt hoofdzakelijk plaats door een bestuurslid van Taskforce QRS Nederland. Dit kan per project en per geval anders worden bepaald. Een bestuur of een bestuurslid van een lokale stichting, kan dan de gehele organisatie vertegenwoordigen.

Het contact met de scholen, instructeurs, cursisten, universiteiten, studie- en studentenverenigingen, lokale politici, lokaal openbaar bestuur, lokale pers, lokale sponsors en andere lokale organisaties vindt vrijwel uitsluitend plaats door het bestuur van de stedelijke stichtingen. Incidenteel biedt het bestuur van Taskforce QRS Nederland hier ondersteuning bij.

Op verschillende manieren wordt bij Taskforce QRS gebruik gemaakt van sociale media. Op landelijk niveau zijn dat LinkedIn, YouTube, Twitter en Facebook. Deze sociale media zijn met name bedoeld voor communicatie op strategisch niveau. YouTube vormt hierop gedeeltelijk een uitzondering; hier worden naast video's over onze activiteiten ook video's gedeeld en verzameld die met name voor cursisten interessant zijn. Op stedelijk niveau wordt gebruik gemaakt van Facebook en Instagram, met name om contact te leggen met scholieren, cursisten en studenten. Lokaal bepalen de steden hun eigen strategie, maar inhoud en overige tips worden gedeeld.

Financieel beleid

Taskforce QRS Nederland

De belangrijkste kosten die Taskforce QRS Nederland heeft, zijn gezamenlijke kosten van de lokale stichtingen. Het gaat bijvoorbeeld om gezamenlijk ICT-kosten of kosten voor het IQO. Voorheen hebben we de kosten hiervan doorberekend aan de steden, maar in de toekomst willen we een eigen reserve opbouwen, waarmee we deze kosten kunnen dekken. Daarnaast hebben we in het verleden gelden, die direct voor de steden waren bedoeld, wel op onze staat van baten en lasten geboekt. In de toekomst zullen we dat waarschijnlijk niet meer doen. Alsnog kan het voorkomen dat wij een algemene donatie zelf gedeeltelijk aan een stad toebedelen. In dat geval zullen we die bedragen wel boeken op de staat van baten en lasten. In de toelichting van het financiële jaarverslag en in de toelichting op de CBF-verhoudingen zullen we dan uitleggen hoe we rekening hebben gehouden met een onterechte dubbeltelling.

Baten Taskforce QRS algemeen

Wij vragen geen bijdrage of slechts een kleine bijdrage aan de scholen waar wij lesgeven. Dit verschilt per stichting. Waar wij een financiële bijdrage vragen, doen we dit om het verlies op deze activiteit enigszins te beperken. In bijna iedere stad maken we verlies op het vervullen van ons hoofddoel. Onze inkomsten zijn dus hoofdzakelijk afkomstig van andere bronnen. Voor een groot gedeelte zijn onze inkomsten afkomstig van subsidies, giften en sponsoracties. Over het algemeen onderhoudt Taskforce QRS Nederland het contact met landelijke partners, zoals de Hartstichting. De stedelijke stichtingen spreken lokale sponsors aan. Naast vrijwillige arbeidsuren, zijn hier zowel stedelijk als landelijk nagenoeg geen kosten aan verbonden. Naast giften zijn de reanimatiecursussen voor geïnteresseerden een belangrijke inkomstenbron. Omdat we werken met instructeurs op vrijwillige basis, lukt het ons om hiervoor een relatief lage prijs te vragen en tegelijkertijd enige marge op deze prijs te bewaren. Incidenteel maken we zeer beperkt kosten om deze cursussen onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld voor drukwerk of betaalde campagnes op sociale media.

Lasten Taskforce QRS algemeen

Onze kosten bestaan met name in een vrijwilligersvergoeding voor de instructeurs, de kosten van de opleiding van de instructeurs en de kosten van het gebruikte materiaal. Met betrekking tot gelden van enkele donateurs, werken we met een bestemmingsfonds. De verantwoording hierover geschiedt in overleg met die donateurs. Zelf brengen we (nog) niet actief beperkingen aan in de bestedingsmogelijkheden. We werken vooralsnog dus niet met bestemmingsreserves. Onze financiën zijn namelijk sowieso overzichtelijk. De vrijwilligersvergoeding is wettelijk beperkt en we hebben zeer weinig kosten voor beheer en administratie. Verder kan vrij gemakkelijk een inschatting gemaakt worden over de verschillende te maken kosten (vrijwilligersvergoeding, opleiding, materiaal, overig). Zie hiervoor de financiële stukken van de stedelijke stichtingen.

Verhoudingen conform CBF

De verhoudingen tussen de lasten “bested aan doelstelling”, “wervingskosten” en “kosten beheer en administratie” staan in de bijlage bij dit document. Hier is ook de verhouding tussen de wervingskosten en de som van geworven baten te vinden. In de bijlage zijn de verhoudingen van de afzonderlijke steden en hun totaal gegeven. In het boekjaar 2018-2019 en daarvoor zijn de daadwerkelijke lasten van Taskforce QRS Nederland verwaarloosbaar geweest. Vrijwel alle uitgaven zijn aan de steden gedeclareerd. In de toekomst zal Taskforce QRS Nederland een eigen budget krijgen en zelfstandig uitgaven doen. Dit zullen grotendeels dezelfde strategische uitgaven zijn, maar deze zullen in de toekomst administratief onder de baten en lasten van Taskforce QRS Nederland vallen.

Er zijn nog geen gewenste verhoudingen bepaald. Een maximaal percentage wervingskosten lijkt ongeveer 10% te zijn. Een maximaal percentage beheerskosten lijkt 15-20% te zijn. Hierbij moet nog worden bepaald of deze percentages voor het totaal gelden of ook per stad gelden. Steden die kleinschaliger actief zijn, hebben bijvoorbeeld verhoudingsgewijs hogere beheerskosten. De strategische uitgaven van Taskforce QRS Nederland vallen onder “bested aan doel” voor Taskforce QRS Nederland. Het betreft hier echter beheerskosten voor de gehele organisatie. Daar zal dus rekening mee worden gehouden bij een geconsolideerde jaarrekening. Hetzelfde geldt voor eventuele incidentele financiële ondersteuning van Taskforce QRS Nederland aan een stad. In de toekomst zal de geconsolideerde jaarrekening afzonderlijk van het beleidsplan worden gepubliceerd.

Onder “bested aan doelstelling” vallen natuurlijk kosten voor materiaal, vrijwilligersvergoeding en opleiding, maar ook de bijscholingskosten en kosten voor instructeursuitjes. De motivatie van de instructeurs draagt immers direct bij aan het primaire doel.

Onder “wervingskosten” rekenen wij alle promotiekosten. In feite behoort het promoten van onze cursussen tot ons primaire doel, maar het dient ook als fondsenwerving. Ook andere promotie rekenen we er dus gemakshalve onder, hoewel we hiermee wellicht geen fondsen werven. Denk bijvoorbeeld aan de kosten voor werving(sfolders) voor instructeurs. De daadwerkelijke wervingskosten zijn dus in werkelijkheid lager.

Naast de ICT-kosten en kosten van het bestuur, rekenen we ook de kosten van congresbezoek en bestuursuitjes onder “beheer en administratie”.

Integriteitsbeleid

Wij hebben de geestelijke ontwikkeling van onze belangrijkste doelgroep natuurlijk hoog in het vaandel staan. Hoewel het risico klein is, vragen wij voor al onze instructeurs een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan. Bij het aangaan van de vrijwilligersovereenkomst, gaan instructeurs ook akkoord met onze gedragscode voor vrijwilligers. In deze overeenkomst wordt ook verwezen naar de lokale vertrouwenspersoon, welke door de dochterstichtingen zelf wordt aangewezen. Vaak zijn hierover afspraken gemaakt met de lokale universiteit. Ten slotte respecteren wij de privacy van zowel de scholieren als van ieder ander die bij onze organisatie betrokken is. Ons privacybeleid is integraal gepubliceerd op onze website. Wij zijn voortdurend bezig om de verwerkte gegevens te verminderen en jaarlijks herzien we ons beleid.

Risico's

Taskforce QRS is een studentenorganisatie. De bestuurders zijn allen jonge enthousiaste en hoogopgeleide mensen. Daarnaast proberen we de bureaucratie tot een minimum te beperken. Aan al deze voordelen kleven ook risico's. Studenten zijn vaak druk met studie en studentenleven. Daarnaast zijn bestuurswisselingen frequent. Lessen en besluiten uit het verleden kunnen hierdoor verloren gaan. Ook kan kennis over externe partijen verloren gaan.

Wij proberen deze risico's te ondervangen met behulp van een groot netwerk van adviseurs en ambassadeurs. Verder is er een document opgesteld, waarin alle externe partijen zijn beschreven, die landelijk van belang zijn. Ook afspraken over de onderlinge samenwerking zijn hierin beschreven volgens de methodiek van Crew Resource Management (CRM). Stedelijk wordt veel gewerkt met protocollen voor de planning. Operationele besluiten zullen natuurlijk altijd af kunnen wijken van bestuursperiode tot bestuursperiode, aangezien veel operationele besluiten toch het gevolg zijn van persoonlijke overwegingen. Het strategische beleid is vastgelegd in statuten en beleidsplannen en hiervan wordt dus niet afgeweken.

Jaarverslag 2018-2019

In het schooljaar 2018-2019 hebben we in alle steden gezamenlijk 10046 nieuwe scholieren reanimatieles gegeven. 5722 scholieren hebben een herhaling gekregen. Dit is een lichte daling ten opzichte van het voorgaande schooljaar. De meeste steden hebben een groei laten zien. In Limburg zijn de lessen op een grote school echter (tijdelijk) stopgezet, waardoor er in totaal toch een daling was. Zie de stedelijke jaarverslagen voor gedetailleerde cijfers en een nadere duiding. Zie Bijlage 3 voor de historische totaalcijfers.

Er zijn in Nederland iets minder dan een miljoen leerlingen in het middelbaar onderwijs. Wanneer iedere leerling op de middelbare school drie lessen zou krijgen, dan moeten er iets minder dan 400.000 leerlingen per jaar een les krijgen. In het schooljaar 2018-2019 hebben wij daar dus ongeveer 4% van les gegeven. De komende jaren zal dit aandeel verder groeien. Wel is duidelijk dat we in Nederland slechts door samenwerking met vele partners het uiteindelijke doel kunnen bereiken.

Interne en juridische zaken

Het project van statutenwijziging voor alle stichtingen is afgerond. Naast een formeel proces is het ook een symbolisch proces geweest, waarin we zorgvuldig hebben gezocht naar de beste manier van samenwerken. Ook buiten de statutaire bepalingen hebben we onze organisatiestructuur steeds bijgeschaafd om tot de huidige vorm te komen. Zie hiervoor de paragraaf "Organisatiestructuur". Verder is de stichting in Amsterdam opgericht en daarmee is de lokale Amsterdamse afdeling officieel toegetreden tot onze organisatie.

We hebben onze logo's merkenrechtelijk beschermd door een depot. Alle partijen die ons logo ten onrechte gebruikten zijn aangeschreven en hebben ons logo verwijderd. Onze ICT-accounts als zogenaamd single-point-of-failure zijn aangepakt. Ook is ons privacybeleid gepubliceerd en hebben we taken gedefinieerd om dit beleid uit te voeren en te vervolmaken. Ten slotte zijn we begonnen en goed gevorderd met "Project Q". Hierbij delen en documenteren wij maandelijks stedelijke werkwijzen en geleerde lessen.

We hebben de landelijke promotiestrategie gespecificeerd en ook meer inhoudelijk vormgegeven in de eerste helft van 2019. De vindbaarheid van de website is verbeterd, mede met behulp van Google Analytics.

Fondsenwerving

ABN AMRO MeesPierson heeft ons uitgenodigd om te spreken op een bijeenkomst voor maatschappelijk betrokken investeerders en filantropen. Dankzij deze bijeenkomst zijn we bij hen op de radar gekomen. Hoewel dit nog geen directe gevolgen heeft gehad, kunnen we hier wellicht in de toekomst voordeel van hebben. We zullen later dan ook opnieuw contact opnemen met ABN AMRO MeesPierson. Verder hebben we in samenspraak met de Hartstichting een project opgezet, waarbij we studenten een reanimatiecursus gaan aanbieden tegen een sterk gereduceerd tarief. Op deze manier wordt een nieuwe populatie aan burgerhulpverleners toegevoegd aan het netwerk. De Hartstichting financiert een gedeelte van het verlies aan inkomsten. Dit project is in sommige steden al gestart, maar zal in het volgende studiejaar op grotere schaal uitgevoerd worden.

Contact met overige externe partijen

Met een groot aantal externe partijen is afgelopen schooljaar een eerste contact gelegd. Er is contact geweest met een verpleegkundige van de Reinier Haga Groep, die een vergelijkbaar initiatief heeft. We hebben kennis gemaakt met mensen van HartslagNu, City AED en de toekomstige I Save Lives-app. Ook hebben we het contact onderhouden met Crétien Jacobs, initiatiefnemer van een vergelijkbaar initiatief als het onze in Helmond en Eindhoven. Met name veelbelovend zijn de contacten met de Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVVC), het Rode Kruis en Ajax. De NVVC wil de komende tijd het reanimatieonderwijs op middelbare scholen stimuleren en hierin met ons samenwerken. In ieder geval kunnen we via hen cardiologen en hopelijk andere beroepsgroepen bereiken om ons te ondersteunen. Voor het Rode Kruis geldt eigenlijk hetzelfde. Immers zijn ze succesvol een burgerinitiatief gestart om het onderwerp bij de Tweede Kamer onder de aandacht te brengen. Komend jaar zullen we hierin met hen samenwerken. Bij Ajax zullen we komend schooljaar cursussen geven aan verschillende jeugdteams en partnerclubs.

Plannen 2019-2020

Interne en juridische zaken

Komend jaar willen we de ANBI-status verkrijgen, zoals de lokale stichtingen al hebben. Daarnaast willen we voldoen aan de voorwaarden voor CBF-erkenning en deze erkenning wellicht aanvragen. Hiertoe zullen we met name de financiële verslaglegging van alle stichtingen meer gelijk moeten trekken en professionaliseren. Ook zullen we enkele docent-instructeurs opleiden om het voor de steden gemakkelijker te maken om instructeurs te certificeren volgens de NRR. Het lesplan en de instructeurscursus van de NRR gaan overigens veranderen en hier zullen we onze lesplannen en procedures op aanpassen. Ten slotte zullen we waarschijnlijk een RvA oprichten en/of de vorm van de RvT veranderen.

Externe partijen en fondsenwerving

De plannen die vorig jaar zijn gemaakt met Ajax, de Hartstichting en het Rode Kruis zullen we invulling geven en ten uitvoer brengen. Ook zullen we de politieke aandacht voor ons doel vergroten, door Bruno Bruins, minister voor Medische Zorg en Sport, een reanimatiecursus te geven. Verder zullen we waarschijnlijk het door Maastricht ingezette plan in het kader van de maatschappelijke diensttijd (MDT) landelijk gaan opzetten. Ten slotte willen we een landelijke sponsor zoeken om te voorzien in gezamenlijke kosten en eventueel te dienen als extra financiën voor de steden.

Keurmerk: de "hartveilige school"

We willen graag een start maken met ons keurmerk met als conceptnaam de "hartveilige school". Hiermee willen we scholen bewegen om in ieder geval alle leerlingen eenmaal een cursus aan te bieden gedurende hun schoolcarrière. Verder willen we hiermee scholen bewegen om nog meer te doen en om uiteindelijk zelfs vrijwel zelfstandig de lessen aan te bieden. Hiermee zetten we een kleine stap naar onze toekomstvisie van uitgebreid kwalitatief reanimatieonderwijs aan iedere middelbare scholier.

Wetenschap

Graag willen we onderzoeken welk percentage van de middelbare scholieren wel eens een reanimatie heeft meegemaakt. Hiermee kunnen we het belang van ons doel nog beter ondersteunen. Wellicht kan zelfs een berekening worden gemaakt op het gebied van kosteneffectiviteit. Ook willen we wellicht een start maken met het wetenschappelijk vergelijken van de verschillende lokaal gebruikte lesmethodes. Op deze manier kunnen we onze lesmethodes nog verder verbeteren.

Toekomstvisie

In de toekomst zal op vrijwel iedere middelbare school reanimatieonderwijs of zelfs EHBO-onderwijs in bredere zin worden gegeven. Wij zijn één van de partijen die zich daarvoor inzetten. De weg daar naartoe kan via verschillende scenario's verlopen. Ook de uiteindelijke vorm kent verschillende mogelijkheden. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat reanimatieonderwijs verplicht in het curriculum komt. Hier hebben we ons in 2015 samen met het Rode Kruis, Oranje Kruis en de Hartstichting voor ingezet richting het Platform Onderwijs2032. Wanneer reanimatieonderwijs verplicht wordt, zullen commerciële partijen hier wellicht een rol in krijgen. We moeten dan nadenken over onze eigen rol. Vanwege het beperkte budget van scholen, begeven commerciële partijen zich nu nog niet op die markt. Hoewel verplichting in het curriculum niet het meest waarschijnlijke scenario is, zullen we ons hiervoor blijven inzetten. De vaststelling van de eindtermen als voortzetting van het Platform Onderwijs 2032 en Curriculum.nu biedt hiervoor aanknopingspunten.

Het onderstrepen van het belang bij bestuurders en beleidsmakers leidt ook tot progressie in een alternatief scenario. In dit scenario zal reanimatieonderwijs op middelbare scholen door een natuurlijk proces steeds gebruikelijker worden. Bekendheid met reanimatieonderwijs onder scholen en ouders kan hieraan bijdragen. Ook is een grote betrokkenheid van vrijwilligers en financiële ondersteuners nodig. Het reanimatieonderwijs zal met name in dit scenario vele vormen kennen, afhankelijk van de mogelijkheden van de school en de regionale verschillen. Hier zullen creatieve oplossingen moeten worden bedacht, zowel door ons, als door onze partners. Ook de politiek kan hierin actief ondersteunend zijn met stimuleringsgelden of andere stimulans. Het ministerie van VWS en verzekeraars kunnen wellicht in het kader van ketenzorg en (tertiaire) preventie ons doel stimuleren.

Vele ideeën kunnen hierin waardevol zijn en we zijn dan ook van plan hierin initiatief te nemen. Het eerdergenoemde keurmerk voor scholen moet het voor scholen aantrekkelijk maken om reanimatielessen aan te bieden, mogelijk in combinatie met enkele uren onderwijs over hartaandoeningen. De lessen zelf zijn zowel in te passen in lessen biologie als in lessen lichamelijke opvoeding/gymnastiek. Vanuit Taskforce QRS kan een soort kant en klaar kennispakket worden aangeboden, waarmee scholen dit min of meer zelfstandig kunnen organiseren. We hebben gemerkt dat het als prettig wordt ervaren om altijd op ons terug te kunnen vallen. Ook kan Taskforce QRS als een soort netwerkmakelaar optreden om scholen met juiste partijen - instructeurs en financierders - te verbinden. Immers kunnen we als Taskforce QRS lang niet iedere scholier zelf opleiden. Ook het opleiden van grotere groepen studenten en andere jongeren kan hier een oplossing bieden. Met enkele van deze ideeën is de afgelopen jaren geëxperimenteerd en dit willen we op grotere schaal voortzetten.

Bronnen

1. Greif R, Lockey AS, Conaghan P, Lippert A, De Vries W, Monsieurs KG. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015: Section 10. Education and implementation of resuscitation. *Resuscitation*. 2015;95:288-301.
2. Bohn A, Lukas RP, Breckwoldt J, Böttiger BV, Van Aken H. Kids save lives': why schoolchildren should train in cardiopulmonary resuscitation. *Curr Opin Crit Care*. 2015;21:220–225.
3. Stroobants J, Monsieur KG, Devriendt B. Schoolchildren as BLS instructors for relatives and friends: impact on attitude towards bystander CPR. *Resuscitation*. 2014;85(12):1769–1774.
4. Plant N, Taylor K. How best to teach CPR to schoolchildren: a systematic review. *Resuscitation*. 2013;84:415–421.
5. Abelairas-Gómez C, Rodríguez-Núñez A, Casillas-Cabana M, et al. Schoolchildren as life savers: at what age do they become strong enough? *Resuscitation*. 2014;85:814–819.
6. Semeraro F, Wingen S, Schroeder DC et al. KIDS SAVE LIVES-Three years of implementation in Europe. *Resuscitation*. 2018 Oct;131:e9-e11.
7. Malta Hansen C, Zinckernagel L, Ersbøll AK et al. Cardiopulmonary Resuscitation Training in Schools Following 8 Years of Mandating Legislation in Denmark: A Nationwide Survey. *J Am Heart Assoc*. 2017 Mar 14;6(3).
8. Bakke HK, Bakke HK, Schwebs R. First-aid training in school: amount, content and hindrances. *Acta Anaesthesiol Scand*. 2017 Nov; 61(10): 1361–1370.
9. Zijlstra JA, Beesems SG, De Haan RJ, Koster RW. Psychological impact on dispatched local lay rescuers performing bystander cardiopulmonary resuscitation. *Resuscitation*. 2015 Jul;92:115-21.
10. Perkins GD, Handley AJ, Koster RW et al. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015: Section 2. Adult basic life support and automated external defibrillation. *Resuscitation*. 2015;95:81-99.
11. Ørbo M, Aslaksen PM, Larsby K, et al. Determinants of cognitive outcome in survivors of out-of-hospital cardiac arrest. *Resuscitation* 2014;85:1462–8.
12. Moolaert V, Heugten C van, Gorgels T, Verbunt J. Lange termijn functioneren en kwaliteit van leven na een reanimatie. In: Bots ML, Dis I van, Koopman C, Vaartjes I, Visseren FLJ. Hart- en vaatziekten in Nederland 2014, cijfers over kwaliteit van leven, ziekte en sterfte. Den Haag: Hartstichting, 2014.
13. Beesems SG, Wittebrod KM, de Haan RJ, Koster RW. Cognitive function and quality of life after successful resuscitation after cardiac arrest. *Resuscitation*. 2014;85:1269–1274.
14. Beesems SG, Blom MT, van der Pas MH et al. Comorbidity and favorable neurologic outcome after out-of-hospital cardiac arrest in patients of 70 years and older. *Resuscitation*. 2015 Sep;94:33-9.
15. Paniagua D, Lopez-Jimenez F, Londono JC, Mangione CM, Fleischmann K, Lamas GA: Outcome and cost-effectiveness of cardiopulmonary resuscitation after in-hospital cardiac arrest in octogenarians. *Cardiology* 2002, 97:6-11.

16. Bur A, Kittler H, Sterz F, et al. Effects of bystander first aid, defibrillation and advanced life support on neurologic outcome and hospital costs in patients after ventricular fibrillation cardiac arrest. *Intensive Care Med.* 2001; 27(9):1474–1480.
17. Alem AP van, Dijkgraaf MG, Tijssen JG et al. Health system costs of out-of-hospital cardiac arrest in relation to time to shock. *Circulation* 2004;110:1967–73.
18. Nichol G, Huszti E, Birnbaum A, et al.: PAD Investigators. Costeffectiveness of lay responder defibrillation for out-of-hospital cardiac arrest. *Ann Emerg Med* 2009, 54(2):226-35. E1-2.
19. Groeneveld PW, Owens DK. Cost-effectiveness of training unselected laypersons in cardiopulmonary resuscitation and defibrillation. *Am J Med* 2005;118: 58–67.
20. Swor R, Compton S. Estimating cost-effectiveness of mass cardiopulmonary resuscitation training strategies to improve survival from cardiac arrest in private locations. *Prehosp Emerg Care.* 2004; 8(4):420–423.

Bijlage 1: functionarissen en nevenfuncties

Jelle Tazelaar, scheidend voorzitter

Oud voorzitter Taskforce QRS Utrecht
Raad van Toezicht Stichting Hartslag Zeist
Manschap brandweer Veiligheidsregio Utrecht
Student en reanimatie-instructeur

Nedim Tabakovic, aankomend voorzitter

Oud voorzitter Taskforce QRS Maastricht
Student en reanimatie-instructeur

Anna Baukje, secretaris

Oud voorzitter Taskforce QRS Leiden
Militair Korps Nationale Reserve
Student en reanimatie-instructeur

Arnaud van Vierzen, penningmeester

Oud voorzitter Taskforce QRS Nijmegen
Student en reanimatie-instructeur

Ton Gorgels, voorzitter Raad van Toezicht

Cardioloog Cardiologie Centra Nederland
Emeritus hoogleraar cardiologie Maastricht UMC+
Raad van Toezicht Taskforce QRS Maastricht
Voorzitter Stichting Een Kloppend Hart voor Limburg

Hesam Amin, lid Raad van Toezicht

Oud bestuurslid Taskforce QRS Maastricht & Taskforce QRS Nederland
Cardioloog in opleiding Medisch Spectrum Twente

Bijlage 2: verhoudingen baten en lasten

Boekjaar 2017-2018

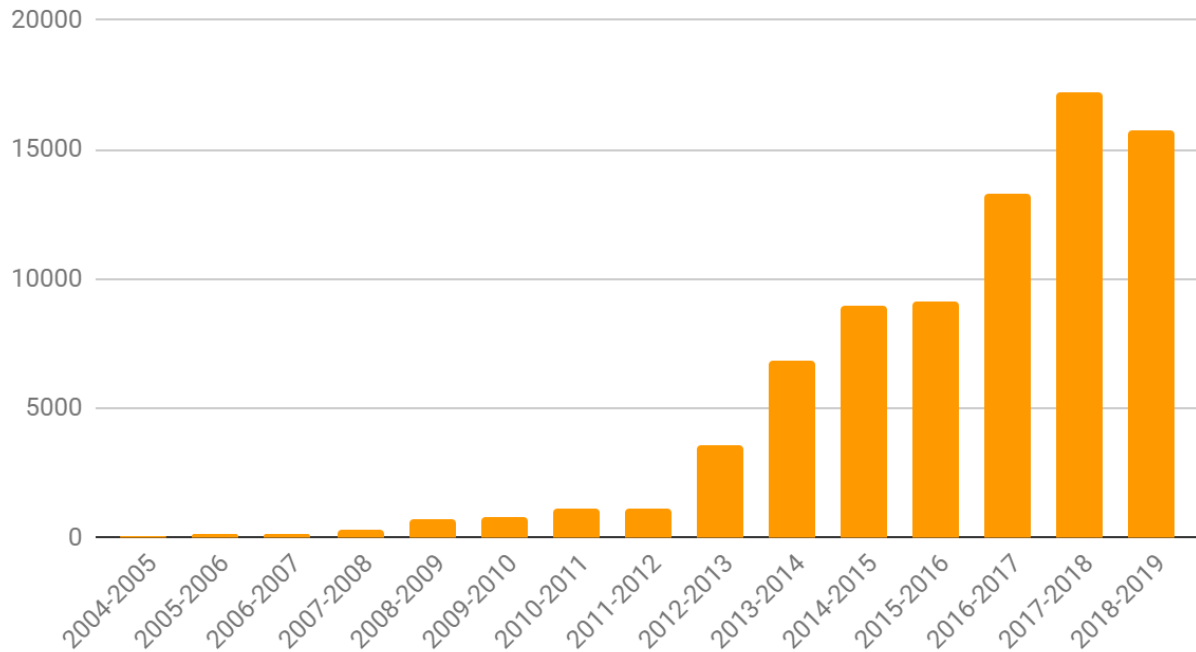
	Amsterdam			Groningen	
Som baten	€ 4.195			€ 11.000	
Som lasten	€ 4.178			€ 5.202	
Wervingskosten	€ 472	11%		€ 995	19%
Beheer en administratie	€ 0	0%		€ 1.815	35%
Besteed aan doel	€ 3.706	89%		€ 2.392	46%
Verhouding werving/baten		11%			9%
	Leiden			Maastricht	
Som baten	€ 42.164			€ 112.575	
Som lasten	€ 42.100			€ 109.501	
Wervingskosten	€ 2.416	6%		€ 342	0%
Beheer en administratie	€ 4.612	11%		€ 25.530	23%
Besteed aan doel	€ 34.438	82%		€ 83.630	76%
Verhouding werving/baten		6%			0%
	Nijmegen			Utrecht	
Som baten	€ 14.085			€ 23.843	
Som lasten	€ 7.750			€ 12.476	
Wervingskosten	€ 562	7%		€ 156	1%
Beheer en administratie	€ 1.034	13%		€ 917	7%
Besteed aan doel	€ 6.201	80%		€ 11.403	91%
Verhouding werving/baten		4%			1%
	Totaal				
Som baten	€ 207.862				
Som lasten	€ 181.206				
Wervingskosten	€ 4.943	3%			
Beheer en administratie	€ 33.907	19%			
Besteed aan doel	€ 141.770	78%			
Verhouding werving/baten		2%			

Boekjaar 2018-2019

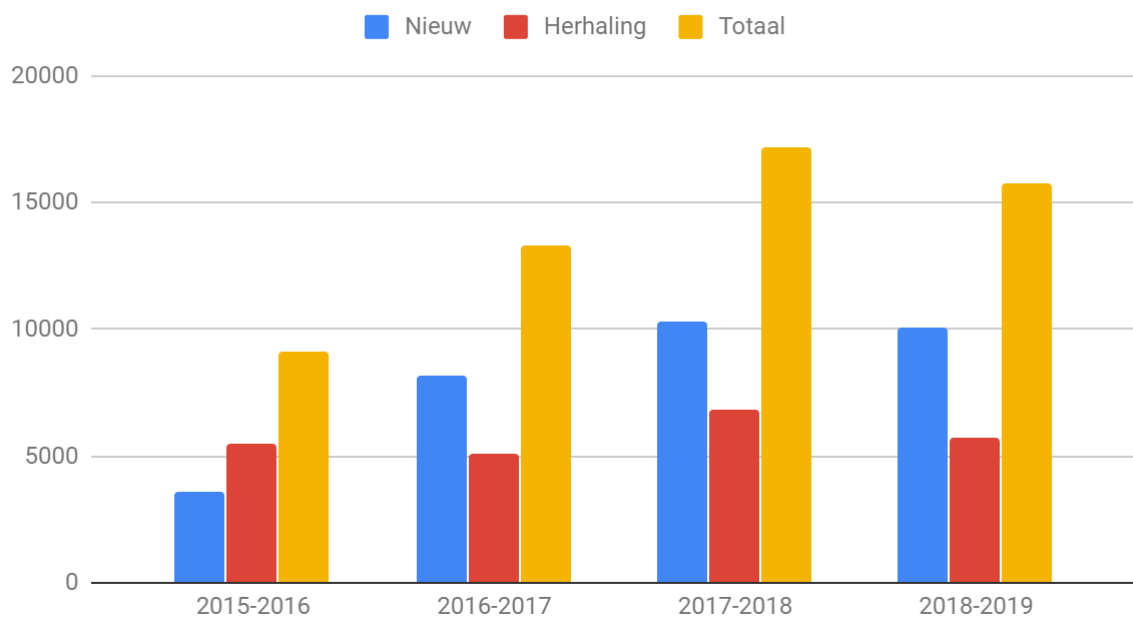
	Amsterdam		Groningen	
Som baten	€ 14.555		€ 18.170	
Som lasten	€ 9.779		€ 6.628	
Wervingskosten	€ 316	3%	€ 846	13%
Beheer en administratie	€ 1.433	15%	€ 2.419	36%
Besteed aan doel	€ 8.183	84%	€ 3.363	51%
Verhouding werving/baten		2%		5%
	Leiden		Maastricht	
Som baten	€ 40.810		€ 79.114	
Som lasten	€ 41.099		€ 69.239	
Wervingskosten	€ 1.019	2%	€ 336	0,5%
Beheer en administratie	€ 2.248	5%	€ 18.987	27%
Besteed aan doel	€ 37.831	92%	€ 49.915	72%
Verhouding werving/baten		2%		0,4%
	Nijmegen		Utrecht	
Som baten	€ 22.376		€ 19.144	
Som lasten	€ 17.236		€ 12.030	
Wervingskosten	€ 788	5%	€ 695	6%
Beheer en administratie	€ 1.510	9%	€ 1.489	12%
Besteed aan doel	€ 14.937	87%	€ 9.846	82%
Verhouding werving/baten		4%		4%
	Totaal			
Som baten	€ 194.170			
Som lasten	€ 156.011			
Wervingskosten	€ 4.000	3%		
Beheer en administratie	€ 28.086	18%		
Besteed aan doel	€ 124.076	80%		
Verhouding werving/baten		2%		

Bijlage 3: aantallen scholieren en cursisten

Scholieren

Scholieren

Cursisten

